

Til
Styingsgruppen for prosjekt «Kirkebruksplan for Oslo»

Haugerud, 31.5.2018

Innspill til utkast til høringsforslag

Menighetsrådet i Østre Aker og Haugerud menighet takker for muligheten til å komme med innspill i det pågående arbeidet fram mot en «Kirkebruksplan for Oslo».

I det følgende vil rådet konsentrere seg i all hovedsak om det som berører Østre Aker kirke direkte, samtidig som vi er opptatt av å understreke noen overordnede momenter.

Østre Aker kirke i dag – i går og i morgen

Østre Aker og Haugerud menighet har i lengre tid arbeidet for at Østre Aker kirke skal være en kirke som befolkningen i området benytter seg av.

Etter deling og sammenslåing av Østre Aker sokn i 2013 har det vært nødvendig å bygge opp nye relasjoner og nye tilbud til befolkningen i området. Dessuten ble en del av dem som hadde hovedvekten av sin aktivitet knyttet til huset i Midtveien 3 overført til Tonsen sokn.

Det skal ikke legges skjul på at det har vært krevende prosesser i forbindelse med sammenslåingen av to menigheter, her har mange brukt mye tid og energi på å få til ny vekst, og det er opplagt at det nå virker opprivende at menigheten igjen er stilt overfor store forandringer.

Samtidig kan – og må! – vi bygge videre på at Østre Aker kirke har stått der lenge. Flere generasjoner har brukt kirka og kirkegården, de har et forhold til kirka, og den representerer en kirkelig tilstedeværelse og historie her i Groruddalen som er umistelig. Kirka er godt synlig og vi arbeider målbevisst for å gjøre den til et samlingssted for mennesker i området, nå og i framtiden. Menigheten har, for å ta vare på helheten, skaffet midler til restaurering av kirkestallen, som er unik i Oslo og en av tre som er bevart i hele Norge.

Et moment til: I 2018 starter salget av 140 nye leiligheter på Ulven, et steinkast fra kirka, med innflytting i 2021. Etter hvert vil det komme mange flere, OBOS planlegger 3 000 leiligheter, og i Construction City skal det etableres opp til 5 000 nye arbeidsplasser. Det å ha et etablert kirkelig tilbud er avgjørende, slik at kirka, et fellesskap av mennesker, kan ta imot de nye som flytter hit.

I forbindelse med dette har vi hatt møter med OBOS som gjerne vil informere om tilbudet i Østre Aker kirke og i Østre Aker menighetshus. Videre deltar menigheten i en kommunal referansegruppe for «Den grønne ringen i Hovinbyen», i tillegg til at vi har møter med andre aktører som er involvert i utviklingen av området.

Kirkelig aktivitet i Østre Aker kirke, i menighetshuset samt på Teisen og Fjellhus

I bakgrunns materialet til arbeidet med kirkebruksplanen kan en se at kirka har en skår på 22, det er på ingen måte et dårlig tall sammenlignet med flere andre kirker (gjennomsnittet er en skår på 21) – og dette er best av de kirkene som er foreslått tatt ut.

Vi tolker den gode skåren også som resultat av arbeidet vi har lagt igjen de siste årene, nettopp med målsettingen om å styrke kontakten mellom kirka og befolkningen.

I løpet av en måned feirer menigheten tre til fire gudstjenester i Østre Aker kirke, vi har profilert noen av disse for å nå andre og nye mennesker (Taizé), oppslutningen er veldig varierende, men noen gudstjenester har god oppslutning, her nevnes Allehelgensdag, julaften og gudstjenestene med Bryn skole (gjennomsnittlig besøk: 2014/55, 2015/63, 2016/52, 2017/48). Fortsatt er det rundt 20 dåp (2014/32, 2015/30, 2016/27, 2017/18) og rundt ti vigslar (2014/8, 2015/8, 2016/9, 2017/13) årlig. Fortsatt har vi fire konserter og to utstillinger i halvåret og kirka er åpen to til tre dager i uken. Dessuten er Tårnagenthelgen og et trosopplæringstiltak i tilknytning til Allehelgensdag lagt til Østre Aker kirke.

I menighetshuset er det bokkafé og leksehjelp hver tirsdag, Åpent hus – et formiddagstreff – samles første og tredje torsdag i måneden, misjonsforeningen møtes en gang i måneden og annenhver uke øver barnekor i huset. Menigheten har påbegynt en stor oppussing av huset, slik at det kan bli mer egnet som bydelshus og forsamlingslokale. Her er vi i tett dialog med velforeningen i området som gjerne vil bruke huset, slik både Bryn mannskor og Church in Norway – New Life allerede gjør.

Nyetablert – og allerede veletablert – er vårt tilbud om Babysang på Vaskeriet, et lokale som eies av Teisen Park Borettslag. Borettslaget er en viktig samarbeidspartner og annenhver uke er det Babysang, barnekor og ungdomskveld i dette huset midt på Teisen.

Samlet sett blir det synlig at den kirkelige aktiviteten vokser seg sterkere på stedet og at kirka er seg bevisst sitt ansvar for stedet og menneskene som bor der.

Østre Aker kirke fristilles midlertidig for utleie ... Hva betyr det å ikke feire gudstjenester?

Fristilles kirka, så opphører gudstjenestefeiringen i kirka. Dette vil ha ringvirkninger utover gudstjenestelivet.

Menighetsrådet frykter at befolkningen mister tilhørigheten til Østre Aker kirke, at de aktive og frivillige blir borte, for uten gudstjenester i kirka, vil folk finne andre steder å gå.

Dessuten er vi bekymret for at avstanden til andre kirker, både praktisk og mentalt, vil føre til at antall dåp, konfirmasjon og vigslar vil gå ned, videre vil kontakten til både barnehager og skolen svekkes og stå i fare for å bli borte.

Disse forholdene kan gjøre det vanskeligere å reetablere kirka i området, når befolkningen vokser.

Vi ønsker derfor å opprettholde et fast tilbud også på søndager. Det er tross alt gudstjenestene som gjennomsnittlig har best oppslutning.

I tillegg ser vi behovet for å styrke vår innsats i og for lokalmiljøet.

Menighetens diakonale satsing

De siste månedene har en ad hoc-gruppe nedsatt av menighetsrådet drøftet en videre diakonal satsing på Teisen, Fjellhus og Ulven. Resultatet av dette ble en styrket diakonal satsning som inneholder blant annet følgende elementer:

Supertorsdagskonseptet, som allerede finnes i Haugerud kirke, etableres også på Vaskeriet på Teisen, annenhver torsdag blir det middag fulgt av aktiviteter for barn, ungdommer og voksne. Dette er en viktig arena også for nyrekruttering av frivillige fra disse delene av menigheten.

I tillegg gjennomføres Byttefest på menighetshuset, dette skal skjer hvert semester. Mennesker inviteres til å levere fra seg særlig leker, klær og lignende for barn mellom null og 16

år, dette gis så gratis bort til dem som måtte ønske det. Tiltaket er utprøvd i Haugerud kirke og har fått god respons.

Ad hoc-gruppen har etablert kontakt med både Frelsesarmeen og bydel Alna for å undersøke hvordan menigheten kan støtte opp under Home Start-konseptet. I en diakonal satsning som har tydelig fokus på barnefattigdom er dette et viktig supplement.

Menighetens satsning på et variert gudstjenesteliv

Menighetsrådet kan se for seg en mindre omfattende utleie til andre aktører, dette vil både ivareta kirkas eget arbeid og også gi noen nye inntekter.

Konkret ser vi for oss å feire to gudstjenester i måneden, begge skal være tilrettelagt for dåp, dåpsfamilier og deres følge. Disse bør variere i stil og uttrykk. Dessuten er det viktig å understreke betydningen av gudstjenestene i høytidene, dette vil menigheten gjerne ivareta.

Følger en dette, så vil andre, også flere migrantmenigheter enn den ene som allerede bruker kirkestedet, kunne bruke kirka på flere søndager og til flere tidspunkter, og det legges til rette for helt nye samarbeidskonstellasjoner.

Noen overordnede momenter

Menighetene i Groruddalen prosti har gått sammen om uttalelsen «Sammen for kirka i Oslo,» se vedlegg.

Her vektlegges det at alle menighetene må bidra økonomisk i denne omstillingen, at kontakten mot kommunen må utvikles med sikte på økte bevilgninger og det stilles også spørsmål ved hva som er grunnen til at områder med lav befolkning ikke er nøyere vurdert for uttak av kirker.

Vi ber om at forslagene i uttalelsen utredes og drøftes før endelig beslutning om uttak tas.

Prosessen videre

Det er foreslått en egen arbeidsgruppe for kirkelig nærvær i Hovinbyen, vi ser fram til å være med i dette arbeidet.

Diskusjonen om en kirkebruksplan har invitert til og satt i gang strategisk tenkning i flere menigheter, dette momentet bør etter vårt skjønn utnyttes til å få utarbeidet en differensiert og gjennomtenkt strategi som tar høyde for at de ulike delene av byen har forskjellige forutsetninger og behov.

Det siste aspektet vi ønsker å nevne er tid. Alle innspill, kanskje særlig de som utløser og tydeliggjør behovet for å finne andre økonomiske løsninger, kan føre til at prosessen bør gis mer tid. Det er viktig at vi får tid til å vurdere flere alternativer før uttak av kirker gjøres. Det er også en fordel å vente med en beslutning til Oslo kommune har vedtatt kirkelig tilskudd for 2019. Det er nå skapt oppmerksomhet rundt manglende finansiering, og vi i Groruddalen arbeider for at våre lokalpolitikere skal påvirke internt i partiene. Dette bør gis en sjanse.

Eli Solberg
leder i menighetsrådet

Carsten Schuerhoff
sokneprest

Sara Pihl
daglig leder

Vedlegg: Fellesuttalelse – «Sammen for kirka i Oslo.»